

Testujte naše seniory a personál, žádaly domovy v září. Vláda řekla ne

Nemoc covid-19 se roznesla do domovů pro seniory. Zatímco v září bylo v sociálních zařízeních nakaženo lehce přes tisíc lidí, v říjnu čísla Ústavu zdravotnických informací ukazují téměř čtyři tisíce nakažených.

Podle Jiřího Horeckého, prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, se nákaza šíří hlavně kvůli bezpříznakovému personálu, který se o rizikovou skupinu stará. Dalo se tomu podle něj zabránit, pokud by se personál pravidelně testoval.

„Určitě by ten počet nebyl tak velký jako teď, pokud by se personál testoval pravidelně od září v týdenním režimu, jako to dělají některé evropské státy,“ říká v rozhovoru pro Seznam Zprávy Horecký.

Asociace testování navrhovala vládě již koncem září, ta jej však plánuje až od příští středy. Podle Horeckého měla vláda připravit přes léto preventivní opatření a scénáře pro domovy pro seniory. „Ano, tak mohli přes léto připravit pravidelné testování tam, kde jsou rizikové skupiny. A také pravidelné testování pro personál, který se o ně stará,“ vysvětlil.

Jak si vysvětlujete, že se počty nakažených seniorů v domovech důchodců oproti září téměř ztrojnásobily?

Čísla jsou výrazně vyšší. V dubnu byla nákaza ve třiceti zařízeních a týkalo se to maximálně stovek klientů. A teď máme nakažených přes tři tisíce klientů a přes dva tisíce zaměstnanců, to je výrazný posun.

Jaký byl nejčastější důvod přenosu nemoci covid-19 do domova pro seniory?

Na jaře byl nejčastější důvod návrat klientů ze zdravotnického zařízení, nyní se ale nemoc přenáší kvůli zaměstnancům. Zhruba dvě třetiny případů nákazy je kvůli tomu, že zaměstnanec je většinou bezpříznakový a nemoc do sociálních služeb přinese. Problém je, že nákaza se v zařízeních šíří velmi rychle, klienti nejsou zavřeni na pokojích a nemají povinnost nosit roušku. Když jsou domovy se zvláštním režimem, kde jsou lidé trpící demencí nebo osoby mentálně postižené, tak jim nelze jednoduše vysvětlit, že by měli nosit roušku a dodržovat distanc.

Pokud je největší nákaza kvůli bezpříznakovým zaměstnancům, nemohlo to vyřešit jejich pravidelné testování od září? Aby byla nákaza podchycena?

Určitě by ten počet nebyl tak velký jako teď, pokud by se personál testoval pravidelně od září v týdenním režimu, jako to dělají některé evropské státy - například Nizozemsko. Takže ano, dalo se zabránit takto velkému počtu, ale i tak by byl počet nakažených seniorů vyšší než na jaře, protože počet covid pozitivních je vysoký.

Jaké jsou tedy vaše odhady na počet bezpříznakových zaměstnanců pečovatelských domů?

Máme potvrzeno, že přes dva tisíce zaměstnanců je nakažených a dle našeho odhadu těch zaměstnanců bude až k šesti tisícům.

Kdy jste jako asociace navrhli vládě, aby s testováním seniorů a personálu začala?

Navrhovali jsme to již v září, ale nebyla na to pozitivní reakce. Chtěli jsme, aby se zavedlo alespoň testování klientů, kteří se do domova pro seniory vrací po hospitalizaci. A pravidelné testování zaměstnanců jsme navrhovali koncem září.

Zařízení sociálních služeb je v gesci ministryně Jany Maláčové. Byl její resort podle vás připravený pro druhou vlnu v zařízeních sociálních služeb?

My nevíme, jestli tam byl problém logistický, nebo komunikační. Jestli ty testy nechali koupit nebo nenechali, nevíme, co tomu bránilo. Nebo jestli to nebyla až taková velká priorita pro Ministerstvo zdravotnictví, které se zabývalo jinými opatřeními a věcmi.

Co by pro vládu ale mělo být větší priorita než to, aby ochránila nejrizikovější skupinu a tím i nápor v nemocnicích?

Ano, tak mohli přes léto připravit pravidelné testování tam, kde jsou rizikové skupiny. A také pravidelné testování pro personál, který se o ně stará. Takže preventivní opatření a scénáře už mohli udělat v létě.

Co do počtu nakažených klientů v zařízeních sociálních služeb je na tom nejhůře Středočeský kraj, Královéhradecký kraj, Jihomoravský kraj a Moravskoslezský kraj. Máte zmapované, proč jsou na tom nejhůře tyto oblasti?

Není to regionální problém a nejhůře jsou na tom kraje, kde se v zařízeních začalo testovat. Například v Jihomoravském kraji se začalo testovat ve velkém, takže zjištění nákazy ve velkém nemá regionální charakter. Ve Středočeském kraji se pak spustil pilotní projekt testování ve zdravotních a sociálních službách.

Jak tedy hodnotíte situaci, do které jste se během října dostali? Je podle vás možný scénář, že výpadkem personálu může dojít ke kolapsu v zařízeních?

Situace je hodně kritická, ale zatím nedochází k tomu, že by péče kolabovala. Zatím systém drží a nehroučí se, ale je pravda, že riskantní bude, až se začnou testovat zaměstnanci, protože se ukáže, že řada z nich je pozitivních - a nevím, jak se zařízení vypořádají s výpadkem dvaceti zaměstnanců na deset dní.

Zdroj: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/testujte-nase-seniory-a-personal-zadaly-domovy-v-zari-vlada-rekla-ne-127105>